en buiten de gemeente, in hetwelk zulk een uitnemende weg wordt gebaand, om de kennis van het Evangelie op vredige wijze te verbreiden.

4. Omdat op die wijze, en in onderling overleg arbeidende, meer direct en opzettelijk kan worden heengestuurd naar de vorming van de voor dit groote volk gewenschte *Christelijke kerk*, wier roeping het zal wezen, den arbeid van de onderscheidene zendingscorporaties geleidelijk over te nemen en te voleinden.

Voor den referent was de hoofdzaak de methode, volgens welke men tracht de Christenen in een eigen dessa te doen bijeenwonen. Het bleek echter, dat velen er bedenking tegen hadden, die methode als *de* methode voor Java aan te bevelen. Het gaat toch niet aan, een persoon of gezin, wonende op een plaats waar geen Christenen zijn, vooral wanneer hij op zoodanige plaats zijn bestaan vindt, misschien grond in eigendom heeft, te doen verhuizen naar een Christenkampong, waar hij misschien in minder voordeelige uitwendige omstandigheden komt. Er is zeker gevaar voor afval of achteruitgang verbonden aan het geïsoleerd wonen van de gemeente, maar het is ook niet zonder voorbeeld, dat verstrooid wonende Christenen ten zegen werden voor hun Mahommedaansche omgeving.

Een ander bezwaar tegen de aanbeveling dezer methode als de algemeene, vond men in de verschillende plaatselijke behoeften. Op Oost-Java b. v. ziet men gezegende uitkomsten van de Evangelisatie door landontginning, en heeft deze plaats op initiatief der Christenen zelven. In den werkkring der Ned. Geref. Zendingsvereeniging gaan soms heele of halve dessa's gelijk, met de dessahoofden er bij, tot het Christendom over. Hierdoor vervalt daar elk motief voor Evangelisatie door landontginning. Op West-Java zijn weer andere toestanden. Daar vindt men Christenen op particuliere landen, waar aan deze methode geen denken is. Elders op West-Java wordt ze, aanvankelijk met goed gevolg, toegepast. Maar als nu op eenigen afstand dier Christen-nedersettingen toetredingen tot het Christendom plaats hebben, dan laat het zich zeer wel denken, dat de consequente doorvoering der methode opeens ondoenlijk blijkt. Te Soekaboemi bleek dat reeds.

De discussie werd dan ook gesloten met de aanneming, en wel met algemeene stemmen, eener motie, luidende: »In beginsel wordt uitgesproken, dat men daar, waar zulks uitvoerbaar is, de Christenen in een eigen dessa hebbe te vereenigen."

HOOGENBIRK.

Voor Kinderen.

OLAF DE NOOR.

IV.

Het begin der reis.

Terwijl allen om hem heen drongen, begon Sigurd zijn verhaal.

»De koning," zoo sprak hij tot Olaf, »is uw vriend niet. Zijn hart bedenkt kwaad tegen u, schoon zijn lippen vol honing zijn. Hij vreest dat gij den troon van uw vader wilt beklimmen, en staat u daarom naar het leven."

»Hoe weet gij dat?" vroeg Olaf verbaasd.

»Eenige dagen geleden", hernam Sigurd, »was ik bij den koning te Drontheim; hij ging de schepen bezien, die zouden uitvaren en wij moesten zijn terugkomst op zijn slot afwachten. Ik was daar nooit geweest. Toen ik in de groote hal kwam, verbaasde ik mij zeer over de schoone tapijten, die aan de wanden hingen 1). De knechten zeiden mij, dat die behangsels uit Frankrijk kwamen en door de Noren in Normandie aan den koning waren gezonden. Uit nieuwsgierigheid bekeek ik die tapijten, waar een jacht op afgebeeld stond, van nabij, en toen ik de voorzijde gezien had, wilde ik ook weten wat op den achterkant stond."

»Ik sloeg een der gordijnen op, doch bemerkte dat het weefsel daar zelfs geen kleuren had. Doch ik bespeurde nog iets. Een eind weegs verder was een kleine, geheime deur, die men in de kamer niet kon zien. Ik begreep nu, dat die behangsels niet enkel tot sieraad dienden en ging eens onderzoeken waarheen die deur leidde.

»En wat vondt gij?" riepen de scheepslieden, van welke de meeste evenzeer als Sigurd nog nooit behangsels of iets dergelijks gezien hadden.

»Luistert!" ging Sigurd voort. »Terwijl ik de deur trachtte te openen, hoorde ik plotseling dat er eenigen de zaal binnentraden. Ik verschrikte, vooral toen ik duidelijk de stem des konings onderscheidde. Haastig meende ik nog weg te gaan, maar 't was te laat. Ik moest blijven of ik wilde of niet. Ik kon dus ook alles hooren wat in de zaal werd gesproken. Zoo vernam ik dan, dat onze koning u, Olaf, tot den dood haat. Hij had den edelman te gast bij wien gij dezen nacht geweest zijt. De koning nu hoorde, dat gij daar zoudt komen eer de vloot uitging. Toen verzocht hij den edelman u in zijn huis te houden en de deuren te sluiten. Dan zouden er bij nacht krijgslieden komen, door den koning uitgezonden, en u gevangen nemen of dooden. Er werd nog meer gesproken. Ik kon niet alles verstaan, doch ik wist nu genoeg."

»En werd gij niet ontdekt?" riepen eenigen.

»Gelukkig niet," sprak Sigurd, »schoon het mij veel moeite kostte mij zoo stil te houden. Eindelijk gingen de koning en al de anderen heen, en ik haastte mij de schuilplaats te verlaten. Mijn besluit was genomen. Ik ging dadelijk hierheen en zonder alles te zeggen wat ik weet, deelde ik aan de hoofdmannen, die onder u, Olaf, dienden, mede dat u een groot gevaar dreigde en gij moest ontvluchten. Wij spraken toen af wat te doen en ik zelf nam op mij u te redden. Wat er meer geschied is, weet gij."

Luide vreugdekreten gingen op, toen Sigurd zijn verhaal had geëindigd. Want Olaf was zeer bemind en velen op het schip zwaaiden met hun zwaarden in de lucht, uitroepende dat zij wraak zouden oefenen aan den koning, die zoo trouweloos had gehandeld tegen een dapperen en trouwen prins als Olaf. Deze dankte Sigurd recht hartelijk en toen, wenkende dat allen zwijgen zouden, sprak hij:

»Gij hebt gehoord wat er geschied is. Met den zeetocht, dien de koning nu uitzendt, kunnen wij niet meegaan. Wil iemand uwer terugkeeren, hij is vrij en wij zullen hem niet deren. Doch wilt gij mij volgen, dan zetten wij de zeilen op, steken de riemen uit en varen weg, daarheen waar de goden ons brengen zullen."

»We zullen u volgen," riepen de mannen, terwijl zij hun zwaarden zwaaiden. »Wees gij onze aanvoerder en wij beloven u houw en trouw, waarheen gij ook gaat."

Terwijl het volk op het schip nog de een met den ander spraken over de vreemde dingen die zij gehoord hadden, trad Olaf met Sigurd en twee der aanvoerders in een gesprek over hetgeen hun te doen stond. Blijven waar zij waren was even onmogelijk als naar Drontheim teruggaan. Veeleer moesten zij trachten vóór het morgenlicht uit het gezicht van de vloot en buiten bereik te zijn. Maar waarheen?

Daarop wist niemand zoo aanstonds het antwoord. Er waren landen genoeg en den weg kende men ook wel, maar de Noren wisten zeer goed dat ze nergens zeer bemind waren en alle kans liepen om, kwamen ze in klein getal, doodgeslagen of gevangen genomen te worden. Zoo was goede raad duur en nog zat men te spreken, toen Sigurd eensklaps uitriep:

»Ik zie lichten op de kust; ze gaan heen en weder!"

Allen tuurden naar den oever. Eindelijk sprak Olaf:

»Ik zal u zeggen wat het is. Men heeft mijn vlucht ontdekt en zoekt mij en »de Draak". Er is geen tijd te verliezen. We moeten voort."

En nog dienzelfden nacht stak »De Draak" in zee.

1) Deze dienden om de muren te behangen en waren dikwijls fraai bewerkt. Ze hingen een weinig van den wand af.

AAN VRAGERS.

Omtrent een vraag over Bijbelsche premien is het goed op te merken, dat er van die prenten tweeërlei zijn. De eene soort stelt dingen voor als boomen, kleederdrachten, huizen, wapens enz. en daartegen is, als de teekening juist is, niets in te brengen. Ze zijn integendeel zeer nuttig.

De andere geven tafereelen uit den Bijbel te beschouwen, b.v. den zondvloed, de vlucht naar Egypte enz. 't Spreekt wel van zelf, dat de teekenaar daar niet bij is geweest en 't dus zich maar zoo voorstelt. Nu ligt daarin ook op zich zelf niets kwaads, als men er maar op let, dat het een voorstelling is, niets meer. Ongelukkig raken die, vooral als 't oude platen zijn, soms kant noch wal en zijn kleederen, huizen, zeden en gewoonten enz. zeer verkeerd voorgesteld, vooral op schilderijen! Ook gebeurt het vaak, dat de geheele gebeurtenis zoo wordt weergegeven, dat 't onmogelijk juist kan zijn, vooral wanneer het afbeeldingen van menschen of voorstellingen van hemelsche wezens betreft.

Onze vriend X. behoeft daarom nog niet alle platen te verwerpen, maar 't is goed alleen zulke te gebruiken, waar wijze en vooral *vrome* menschen niet tegen hebben, want de meeste teekenaars en schilders zijn niet vroom, en daarom kunnen ze niet goed weergeven wat uit het Woord Gods is. Ze zijn er niet in thuis.

HOOGENBIRK.

Gereformeerde Gezindheid.

Ned. Geref. Kerken.

BRIEFTALLEN: Oudemirdum Nijemirdum en Sondel (Fr.), L. Adrianse te Zeist, J. J. A. Ploos van Amstel te Reitsum en G. H. van Kasteel te Kollum. — Wageningen, S. Bosma, cand. aan de V. U. te IJlst, F. Formijn te Barendrecht en A. Middelkoop te Nijkerk.

TWEETALLEN: Nederhorst den Berg, J. J. Westerbeek van Eerten te Mijdrecht en G. Davelaar te Ede. — Vlaardingen, G. Vlug te Leiderdorp en R. J. W. Rudolph te Heinenoord.

BEROEPEN: IJselmonde (2de maal), J. Verhave, Chr. Ger. pred. te Anna-Jacoba Polder. — Werkendam c. a., F. P. L. C. van Lingen te Zetten. — Wilnis (2de maal), G. Davelaar te Ede. — Alkmaar, L. Spoel te Kampen. — Barneveld, A. Vlieg te Halfweg (bij Haarlemmermeer). — Hemelum, Woudsend, Wommels en Kooten—Twijzel, S. Bosma, cand. aan de V. U. — Vreeswijk, J. Osinga te Gouda.

BEDANKT: Oosterzee en Echten, R. H. Pel te St.-Anna Parochie. — Hilversum, Wageningen en Leiden, G. H. van Kasteel te Kollum. — Rotterdam, L. H. Wagenaar te Leeuwarden. — Oosterend, J. Bajema te Sneek.

Christelijke Gereformeerde Kerk.

DRIETAL: Leens, H. Bulder te Ten Post, J. van Haeringen te Werkendam en L. S. Jongsma te Ezinge.

BEROEPEN: Haarlemmermeer Oostzijde (2de maal), W. S. Veltman te Spijk.

AANGENOMEN: Nijmegen, J. Breukelaar te Leens.

BEDANKT: Hazerswoude, J. Breukelaar te Leens. — Kampen, T. Bos te Bedum.

Synodale Genootschapskerk.

ZIETALLEN: Kloetinge, H. J. de Zwart te Leersum, A. v. Selms te Kralingen, S. L. v. Stein Callenfels te Heerde, J. C. Montijn te Chaam, J. L. de Heer te Strijen en J. Pot te Dalfsen. — Vlaardingen, H. J. tet Haar Romeny Br. te Haren, P. S. Meerburg te Kethel en Spaland, J. Ossewaarde te Sluis, S. L. van Stein Callenfels te Heerde, M. Göpner te Harderwijk en J. Barger te Harlingen.

DRIETAL: Berlikum, J. J. C. van Toorenenbergen te Putten, H. Feijkes te Hoogeveen en J. Beijer te Hierden.

TOEZEGGING VAN BEROEP: Oosterwolde, Leemans te Overschie. — Berlikum, J. J. C. van Toorenenbergen te Putten. — Finkum en Hijum, N. van Es te Ommelanderwijk c. a.

AANGENOMEN TOEZEGGING VAN BEROEP: Meppel, A. J. A. Vermeer te Lemele en Archem.

BEDANKT VOOR TOEZEGGING VAN BEROEP: Bakkeveen, J. Boon te Engelbert.

BEROEPEN: Buurmalsen, T. Hoog te Helvoirt. — Garnwerd en Oostum, J. J. A. Valeton te Ten Boer. — Finkum en Nijum, N. van Es te Ommelanderwijk. — Brouwershaven, A. Adema te Oude en Nijehorne. — Well c. a., J. Barger te Harlingen. — Monnikendam, A. Tap te Baambrugge. — Brandwijk c. a., A. Gelderman te Den Burg op Texel. — Deventer, J. C. van Stee te Brielle. — Rotterdam (vac. Tyssen), J. L. de Heer te Strijen. — Oostrum c. a., B. Wissing te Niekerk. — Lienden, J. Vonk te Oldebroek. — Nijland, J. G. Klomp te 's-Graveland.

AANGENOMEN: Hardingsveld, J. Willemsen te 's Heerenhoek. — Ouderkerk aan den Amstel, H. J. de Zwart te Leersum. — Veendam, C. Th. Cramer von Baumgarten te Nieuw-Beerta. — Buurmalsen, T. Hoog te Helvoirt c. a. — Suawoude, D. Zoete te Engwierum.

BEDANKT: Wapserveen, A. Adema te Nijehorne. — Shipwijk, C. F. M. Deeleman te Tricht. — Klaaswaal, A. F. Simons Czn. te Bergschenhoek. — Helder, J. H. Muhring te St. Maarten c. a. — Rotterdam, J. H. Gunning J.Hz. te Gouda. — Veen, W. J. Geselschap te Amsterdam. — Zandeweer, H. Leemhuis te Obergum. — Poortvliet en Loon op Zand, D. Bax te Bunnik. — Leerbroek c. a., J. G. Klomp te 's-Graveland. — Zevenhoven, J. Ph. Hattink Jr. te Leimuiden. — Veere, J. van Dijk te Bourtange. — Terheide, L. C. Terneden te Maasdam. — Termunten F. van Leeuwen te Bergum.

Doopsgez. Kerk.

BEROEPEN: Hoorn, H. Bouwje te Hengeloo.

AANGENOMEN: Haarlem, L. Hesta, te Sneek.

Onder vriendelijke dankbetuiging aan zoovele geabonneerden, die mij de verschuldigde abonnementsgelden over het afgeloopen kwartaal toezonden, neem ik de vrijheid, hun, die dit nog niet deden, nogmaals aan mijn verzoek te herinneren, om zulks alsnog **vóór of op den 15den dezer** te doen.

De abonnementsprijs is voor „De Heraut" **f 1.20** per kwartaal.

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan terstond bericht gezonden, dat tevens tot quitantie strekt.

J. A. WORMSER.

Amsterdam, April 1890.

Advertentiën.

Te koop gevraagd:

Dächsel's Bijbelverklaring, geheel compleet, in afleveringen of gebonden, mits niet bemorst of bevlekt. Opgave van prijs wordt ingewacht aan het Advert.-bureau van J. C. VAN WESTERING, Von Zesenstraat 116, *Amsterdam*.

Zooeven verscheen

Een nagelaten geschrift van Ds. J. DE LIEFDE,

GETITELD:

DE OUDE EN DE NIEUWE SCHEPPING,

BIJBELSTUDIE

over 1 CORINTHE XV : 45 en 47.

Prijs 30 cent.

Deze belangrijke *Bijbelstudie* onder de nagelaten papieren van Ds. DE LIEFDE gevonden, ziet thans voor het eerst het licht.

Uitgever G. F. CALLENBACH, te Nijkerk.

Tractaat van den Sabbath.

Historische dogmatische studie,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Prijs *f* 1.60. Gebonden *f* 2.10.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Vrije Universiteit.

Met groote ingenomenheid zullen de *Heraut*-lezers stellig kennis hebben genomen van hetgeen in het nummer van 6 April werd medegedeeld omtrent de brochure, die onlangs in het licht is gekomen, en welke tot titel draagt: »De ontucht in onze studentenwereld", en ten doel heeft om aan te toonen, hoe het loslaten van Gods Woord als de eenige welbeproefde en betrouwbare gids en grondslag van alle kennen en weten tot losbandigheid leidt, tot een breken met alle banden, zooals de tweede Psalm reeds lang geleden heeft geprofeteerd: waarvan het gevolg is, dat de mensch in droeven eigenwaan op den troon van God gaat zitten, zich slechts onderwerpend aan hetgeen zijn eigen verstand hem ingeeft, zonder zulks telkens wederom te toetsen aan hetgeen de Heere als de hoogste Wetgever en Rechter ons als de eenige onfeilbare waarheid heeft believen te openbaren.

Deze brochure is van de hand van een student aan een onzer overheidshoogescholen, die daardoor op schitterende wijze rechtvaardigt het recht van bestaan der Vrije Universiteit.

Van harte hoop ik, dat deze brochure, die bij den uitgever F. W. Egeling te Amsterdam het licht zag, door vele ernstige ouders moge worden aangeschaft en gelezen, en hen opnieuw voor de vraag stelle, of het wel aangaat, nog steeds hunne zonen te zenden aan de overheidshoogescholen, waar zij in *zulk* een grootgevaar verkeeren. De oppositie tegen onze universiteit, alsof zij een *kerkelijke* ware, is ten eenenmale ongegrond. Zij is zulks niet, al is het ook, dat zij voor de opleiding van predikanten niets liever wenscht dan rapport met de Gereformeerde kerken, ja, al beschouwt zij die voor haar theologische faculteit als een zaak van het allerhoogst gewicht, welke zij hoopt eerlang tot verwezenlijking te zullen gebracht zien. Maar trouwens dwingen wij niemand om bij *ons* te komen studeeren, mits de Christenen, die van ons verschillen, dan maar zelven een vrije universiteit op Christelijken wortel oprichten. Deze zaak is van het hoogste actueel belang. De Katholieken in andere landen waren ons lang vooruit. Zij zagen reeds lang in, dat het voortleven van hun beginsel daarvan afhing. Waarom moeten wij stuk voor stuk onze beste jongelingen van Christelijke familiën nog langer in den schoot van het modern ongeloof voeren? De Heere binde deze zaak nog velen op het hart!

W. HOVY.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën: Door Ds. F. Fortuin te Barendrecht *f* 241 80; van den heer W. H. te A. *f* 1250. **Aan collecten:** Door Ds. F. Fortuin, van de Ned. Geref. kerk te Barendrecht *f* 20.25. **Aan Schenkingen:** door den heer A. Pijl Jzn. te Alblasserdam *f* 10; door Ds. D. J. B. Wijers te Hijlaard, uit de catechisatiebus *f* 10; door den heer W. Roodenburg te Vlaardingen, een dankoffer *f* 1; door H.H. coll. der Ned. Ger. kerk te Amsterdam *f* 6.20; gevonden in de coll. der Ned. Gereform. kerk te Schiedam *f* 0.25.

Voor de Medische faculteit:

Door Ds. J. H. F. Gangel te Aalten *f* 5.

Voor het Studiefonds:

Bij Prof. Dr. A. H. de Hartog ingekomen: door den heer J. Nooitgedagt, collecte van de Ned. Ger. kerk te IJlst *f* 18.08, nagift *f* 2.50, samen *f* 20.58; door mej. H. E. de Vr. van de Halve-stuiversvereen. te Amsterdam *f* 57; door heeren collectanten der Ned. Ger. kerk te A. *f* 6.69½, door den heer J. Wolfswinkel te Schiedam, gevonden in de collecte Ned. Ger. kerk *f* 1; mej. De V. te Z. B. *f* 2.50; door den heer H. S. te N. o/d. V. uit den spaarpot van een overleden jongetje, van zijn bedroefde ouders *f* 13.01.

S. J. SEEFAT, *penningmeester.*

Hilversum.

N.B. Het bedrag, de vorige week uit Leiden vermeld, bedroeg *f* 48.

HH. Correspondenten worden beleefd herinnerd aan het inzenden van veranderingen en verbeteringen voor het eerstvolgend jaarversing.

AMERIKAANSCHE ORGELS

VAN DE

„FORT WAYNE ORGAN Co."

SCHOONSTE, SOLIEDSTE en GOEDKOOPSTE.

Vijfjarige garantie van de fabriek, in elk instrument gehecht, bekrachtigd door mijne firma.

Uitgebreide sorteering. Geheel rechtstreeksche verbinding en aanvoer door den *Generaal-Agent voor Nederland en Koloniën*

C. KETTNER, Amsterdam.

Kalverstraat 52.

N.B. Geen Orgelfabriek ter wereld, die onder zóó bevoorrechte omstandigheden werkt, als de »Fortwayn Organ Co." Zij levert het **beste** Orgel tot den **goedkoopsten** prijs. **Men onderzoeke.**

Stamrozen

in de schoonste doorbl. soorten, 10 st. *f* 3.50; 25 st. *f* 8.25. **Struikrozen**, als boven, 10 st. *f* 1.75; 25 st. *f* 4.—. **Violen** in alle kleuren en **Vergeet-mij nietjes** rood, wit of blauw, 25 st. *f* 0.80; 50 st. *f* 1.40; per 100 *f* 2.40. **Struikrozen** en bloemplanten fr. thuis. Na ontvangst van postw. geschiedt de toez. door J. W. DE VINK, boomkweeker, *Boskoop*.

Verschenen bij JOH. DE LIEFDE, te *Utrecht*.

HET HEILIG AVONDMAAL

ONZES HEEREN JEZUS CHRISTUS.

Een stichtelijk boekske ten behoeve van allen, die zich tot het Avondmaal des Heeren wenschen te begeven, door J. M. REMEIN, predikant. Prijs ingenaaid *f* **0.35**. In linnen prachtband en verguld op snee *f* **0.60**.

Bij alle solide boekhandelaren te verkrijgen.

Bij ERVEN B. VAN DER KAMP, uitgevers te *Groningen*, en verder bij den boekhandel, zijn verkrijgbaar:

I. **ROOSTER VAN LESUREN**, voor bijzondere lagere scholen, met bijbehoorende nota van toelichting.

Prijs *f* 0.15, franco per post *f* 0.17. Opgeplakt *f* 0.30, franco per post *f* 0.40. Tegen inzending van postwissel.

II. **DE MODELLEN A—F**, vastgesteld door Z.Exc. den Min. van Binnenl. Zaken, ter bekoming der **Rijksbijdrage** voor bijzondere lagere scholen, met eene naar officieele bronnen bewerkte **nota van inlichtingen** voor de invulling van die modellen.

Een compleet stel modellen met nota verkrijgbaar franco per post, tegen inzending van postwissel ad *f* 0.40.

III. **MODEL G** ten dienste van den arrondissements- en **MODEL H** ten dienste van den districts-schoolopziener, zoomede **Registers**, door deze ambtenaren te houden, van de bijzondere lagere scholen, die op de Rijksbijdrage aanspraak maken, enz.

1 ex. model **G** met model-register ter kennismaking verkrijgbaar, franco per post tegen inzending van postwissel ad *f* 0.15; 1 ex. model **H** met model-register idem idem ad *f* 0.15.

Volledige prijscouranten der uitgaven op aanvrage verkrijgbaar.

TIJDELIJK! ERSKINE, NEWTON, enz.

Werken van R. en E. ERSKINE, **17 dln.**, 3210 bladz. groot oct., **slechts** *f* **8.50**. — v. D. GROE, Beschr. van het oprecht zielzaligend geloove, 280 bladz., **slechts** *f* **0.65**. — HUNTINGTON, Arminiaansch geraamte, 231 bladz., **slechts** *f* **1.10**. — HUNTINGTON, Nieuwe Jerusalem, en TEELINCK, Paulus klacht, 204 bladz., **slechts** *f* **0.65**. — HUNTINGTON, Over den God van Israel, 252 bladz., **slechts** *f* **0.85**. — NEWTON, Werken, 4 dln., 2326 bladz., in plaats van *f* **16.80 slechts** *f* **6.50**. (Inhoud: Cardiphonia, Omicron, Nalatenschap, Leerredenen, Bekeering, Leven, Brieven, Grondl. Christ. kerk). — SMYTEGELT, Des Christens heil en sieraad, 570 blz. kwarto, **slechts** *f* **2.50**. Van **Erskine** en **Newton** zijn ook afzonderlijke werken en exempl. in prachtband verkrijgbaar. **Vraag prospectus!** Toezending franco na ontvangst van postwissel. Adres: J. H. DUNK, Magazijn van oude en goedkoope boeken, *Rotterdam*.

M. FORMA,

BEHANGER.

29, DAMRAK 29,

AMSTERDAM.

TAPIJTMAGAZIJN.

Gereformeerde schrijvers.

Door omstandigheden genoodzaakt, wenscht men **op te ruimen** de volgende werken, die er alle zeer goed uitzien: **Augustinus**, Stad Gods, fol. n. uitg. ing. — **Acta** of hand. **Nat. Synode** 1621, fol. geb. — **Bonnet**, Leven van David, 7 dln. ing. — **Bijbel** Van Velzen, fol. geb. — **Bijbel** Donner, 4°. geb. — **Calvinus**, Institutie, fol. o. uitg geb. — **Calvinus**, Comm. in N. Test. ed. **Tholuck**, 7 dln. ing. — **Curtenius**, Zwaarste plaatsen brieven van Paulus, 4 dln. 4°. geb. — **Brakel**, Redel. godsdienst, 3 dln. 4°. geb. o. uitg. — **Dächsel**, Bijbel d. v. Lingen, 1e uitg. 4°. ing. — **Doddridge**, Huisuitlegger N. Test., 12 dln geb. — **Erskine**, Al de werken. (Malga) 12 dln. ing. — **Flav. Jozephus** Al de werken met vervolg d. Bustnage, 3 dln. fol. m. pl. geb. — Geschied. vrome martelaren, (Swaan) fol. m. pl. geb. — Gesch. vrome martelaren, (Schenk Brill) 4°. m. pl. — **Groen van Prinsterer**, Handb. vad. gesch., 2 dln. — **Hellenbroek** Jesaja, 4 dln.; Hooglied, 2 dln.; Keurstoffen. Alle 4°. en geb. — **Van Koetsveld**, Gelijkenissen, 2 dln. m. pl. 1e uitg. geb. — **Knibbe**, Catechismus; Colossensen, 2 dln. 4°. geb. — **v. d. Kemp**, Catechismus, 4°. geb. — **Love**. Al de werken, fol. geb. — **Kulenkamp**, De naam Jehova, 4°. 2 dln. geb. — **Lampe**, Comm. in Ev. Joan. 3 dln. 4°. geb. — **Lampe**, Evang. van Johannes, 3 dln. 4°. geb. — **Van Leeuwen**, Geloof en betracht. der heyligen, 4 dln. 4°. geb. — **Lelong**, Boekzaal des Bijbels, 4°. geb. — **Mel**, Letste woorden der stervenden, 2 dln.; Pred Salomo, 2 dln; Bazuinen der eeuwigheid, 2 dln.; Leven der patriarchen, 2 dln., alle 4°. geb. — **Merle d'Aubigné**, Gesch. kerkh. 16e eeuw, 5 dln.; Herv. ten tijde van Calvijn, 6 dln. — **à Marck**, Merch Chr. godgeleerdheid, 4°. geb. — **Mosheim**, Corinthen, 4°. ing. — **Mosheim**, Timotheus, 2 dln., 4°. geb. — **Mosheim**, Kerkel. gesch., 11 dln. — **v. Mourik**, Naamrol godgel. schrijvers, 4°. geb. — **Nuys Klinkenberg**, Bijbelverklaring, 27 dln. ing. — **Owen**, Over den H. Geest, 4°. ing. — **Owen**, Hebreeën, 7 dln. 4°. perk. **mool**. — **Newton**, Werken, 4 dln. ing. — **d'Outrein**, Catechismus, 4°. geb. — **Plevier**, Psalmen, 4 dln.; Handel. apost., 4 dln. 4°. geb. — **Smytegelt**, Heil en sieraad, 4°. — **Toe Laer**, Lucas, 3 dln. 4°. geb. — **Staring**, Bijbelsch woordenboek, 19 dln. 4°. ing. — **Trommius**, Concordantie, 3 dln. fol. geb. — **Ursinus**, Schatboek catech., 4°. geb. o. uitg. — **Vermeer**, Oefen., 4°. geb. — **Vitringa**, Comm. in Jesaja, 2 dln. fol. geb. — **Van Velsen** Bekeering kamerling, 4°. geb. —

Opgaaf van den prijs, dien men voor elk werk afzonderlijk biedt, te zenden **voor 16 April a.s.** Op dien datum is de **meestbiedende** eigenaar en volgt spoedig toezending **à contant**. Adres onder No. dezer advertentie, aan het bureau van dit blad. (103)

Door plaatsgebrek niet in 't vorig No. opgenomen, weshalve de termijn van 12 op 16 April verlengd is.

De Kerk des Heeren.

Traktaatjes uitgegeven door de Nederduitsche Gereformeerde Kerken.

Classis FRANEKER.

1ste JAARGANG. No. 1. Nooit ten halve.
„ 2. Maar de predikanten hebben toch maar vrij om te zeggen wat zij willen!
„ 3. Gezag.
„ 4. Geen revolutie.

ELKE MAAND VERSCHIJNEN TWEE TRAKTAATJES.

Kerkeraden, die aan deze Traktaatverspreiding deelnemen, ontvangen:

300	exemplaren	van	elk	traktaatje	à *f*	36.—	per	jaar.
500	»	»	»	»	» »	60.—	»	»
750	»	»	»	»	» »	85.—	»	»
1000	»	»	»	»	» »	100.—	»	»
1500	»	»	»	»	» »	135.—	»	»
2000	»	»	»	»	» »	170.—	»	»
3000	»	»	»	»	» »	225.—	»	»
5000	»	»	»	»	» »	300.—	»	»

Teneinde de deelname zoo gemakkelijk en voordeelig mogelijk te maken, wordt de gelegenheid ook opengesteld, om door persoonlijk lidmaatschap van de traktaatverspreiding gebruik te maken en wel op de volgende voorwaarden:

Voor	*f* 0.75	per jaar	ontvangt men	4	exemplaren	van	elk	traktaat.
»	» 3.50	»	»	»	20	»	»	»	»
»	» 6.—	»	»	»	40	»	»	»	»
»	» 12.50	»	»	»	100	»	»	»	»

De traktaatjes worden geschreven door de heeren predikanten:

Dr. Mr. W. v. D. BERGH, te *Voorthuizen;* J. BAJEMA, te *Sneek;* R. K. BROUWER, te *Makkum;* C. L. D. v. COEVERDEN ADRIANI, te *Harlingen;* CRAMER, te *N. Helvoet;* P. ERINGA, te *Goëngа;* N. A. DE GAAY FORTMAN, te *Amsterdam;* Dr. H. FRANSSEN, te *Winterwijk;* J. H. FERINGA, te *Klundert;* GANGEL, te *Aalten;* J. HANIA PZ., te *Oosterbierum;* Dr. A. H. DE HARTOG, te *Amsterdam;* J. HULSEBOS, te *Vlissingen;* Dr. A. KUYPER, te *Amsterdam;* H. W. v. LOON, te *Amsterdam;* C. W. J. v. LUMMEL, te *Delft;* W. MAAN, te *Augustinusga;* J. OSINGA, te *Gouda;* J. J. A. PLOOS V. AMSTEL, te *Reitsum;* T. D. PRINS, te *Wons;* Dr. F. L. RUTGERS, te *Amsterdam;* B. v. SCHELVEN, te *Amsterdam;* Dr. C. C. SCHOT, te *Harderberg;* J. C. SIKKEL, te *'s Gravenhage;* L. SPOEL, te *Kampen;* J. TEVES, te *Wetsinge-Sauwert;* A. v. VEELO, te *Rotterdam;* J. J. WESTERBEEK v. EERTEN, te *Mijdrecht;* J. D. TE WINKEL, te *Beetgum;* P. J. WIJMINGA, te *Lollum;* H. K. ZIJLSTRA, te *Nes en Wierum;* en anderen.

De Uitgever,
J. A. WORMSER.

Amsterdam.

GEDRUKT TER KON. NED. STOOMDRUKKERIJ, WARMOESSTRAAT 106 AMSTERDAM.